

# Alice Koubová: MYSLET Z DRUHÉHO MÍSTA

## K otázce performativní filosofie

Jak souvisí filosofické myšlení s divadelní tvorbou? Co je to performativní filosofie a jakými tématy se zabývá? Kniha filosofky Alice Koubové, která právě vychází v Nakladatelství AMU, definuje nové oblasti zájmu, ale také nové oblasti společenské intervence, filosofické odpovědnosti a komunikace poznání, které přináší performativní obrat ve filosofii. Relevantní je pro všechny humanitní a společenské vědy a umělecký výzkum a může přinést nové podněty divadelníkům, výtvarníkům a performerům všeho druhu.

### Myslet

Alice Koubová na úvodní otázky odpovídá prostřednictvím různých filosofických přístupů – fenomenologie expresivity, filosofie hry, poststrukturalismu, estetiky performativity, performativní filosofie –, které nabízejí pokaždé jiný důvod, proč bychom měli divadlo a performanci chápat jako klíčový fenomén umožňující „myslet člověka a svět“. Tyto přístupy ukazují člověka jako bytost, která si uvědomuje svou viditelnost pro druhé (diváky), která je schopna hry a tvořivého odstupu od sebe, vytváří svou identitu skrze citace a napodobování, tvoří smysl v rámci tělesné interakce s druhými a přitom dbá na autorství své vlastní existence.

Performativní filosofie však není charakteristická pouze zaměřením na určitá témata, ale i specifickým stylem myšlení. Autorka tento styl nazývá myšlením z druhého místa a detailně popisuje jeho význam jak pro filosofii, tak pro umění a umělecký výzkum. Posouvá podle ní představu o tom, co to znamená filosofovat či jinými slovy praktikovat filosofii, když se filosof situuje do pozice zaujatého účastníka – tedy performerů – společenského dění.

Sama Alice Koubová je zosobněním tohoto přístupu. Vystudovala filosofii v Ženevě, Paříži a Praze a v současné době je výzkumnou pracovnící Filosofického ústavu Akademie věd. Od roku 2005 rovněž vyučuje na DAMU v Praze. Dlouhodobě se aktivně pohybuje v divadelním prostředí, spolupracuje s mnoha českými i zahraničními divadelními soubory a institucemi, vede veřejné diskuze na společensko-politická témata, organizuje netradičně pojímané vědecké konference a soustavně otevírá konkrétní etické otázky současného světa. Její výzkum tedy není ani teoretický, ani praktický, ale performativní. Vedle své nejnovější knihy je autorkou desítek článků a publikovala monografie *Mimo princip identity* (Filosofia) a *Self-Identity and Powerlessness* (Brill).

Více informací o této publikaci i dalších edičních počinech Nakladatelství AMU (včetně e-shopu) najdete na adrese: [www.namu.cz](http://www.namu.cz)

Chcete-li knihu redakčně zpracovat, zažádejte si o recenzní výtisk.

[Eva Zavřelová / eva.zavrelova@amu.cz](mailto:eva.zavrelova@amu.cz)